

Eğitim müfredatlarının uygulamasına yönelik öğretmen görüşleri**Ferit Özdemir¹, Esra Kılıç Zengin², Azize Durmaz³, Abdulgafur Karaca⁴**

DOI 10.5281/zenodo.10600705

Özet

Eğitim, bireylerin ve toplumların gelişimi için kritik bir öneme sahiptir. Günümüzde eğitim, sadece bilgi ve beceri kazandırmakla kalmaz, aynı zamanda kritik düşünme, yaratıcılık ve sosyal beceriler gibi yetenekleri geliştirmeyi hedefler. Öğretmenler, eğitim sürecinin önemli aktörleri olarak, müfredatın öğrenci merkezli olup olmadığını, güncelliğini ve öğrenci ihtiyaçlarına uygunluğunu değerlendirirler. Genel olarak, eğitim müfredatlarının öğrenci merkezli olması, ilgi ve becerileri desteklemesi açısından önemlidir. Bu araştırma, eğitim müfredatlarının uygulamasına yönelik öğretmen görüşlerini incelemektedir. Araştırmanın temel amacı, öğretmenlerin eğitim müfredatlarına yönelik görüşlerini derinlemesine incelemek ve bu görüşlerin öğrenci merkezli, güncel ve etkili eğitim müfredatlarının oluşturulması ve uygulanmasında nasıl bir rol oynadığını belirlemektir. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Fenomenolojik bir yaklaşım benimsenerek, öğretmenlerin deneyimlerini ve algılarını derinlemesine anlamaya odaklanılmıştır. Araştırma, Diyarbakır'daki farklı kademelerde görev yapan 20 öğretmenle görüşme formu kullanılarak yüz yüze görüşmeler yapılmış ve içerik analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öğretmenler, müfredatın öğrenci ihtiyaçlarına uygunluğu, güncelliği ve öğrenci merkezli olmasına odaklanmıştır. Çalışma, müfredatın sadece akademik bilgi sağlamakla kalmayıp, öğrencilerin kritik düşünme, yaratıcılık ve sosyal becerilerini de geliştirmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Öğretmenler, müfredatın öğrencilerin ilgi ve becerilerini desteklemesi ve teknolojik gelişmeleri, toplumsal değişimleri dikkate alması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca, müfredatın esnek ve uyarlanabilir olması, öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamasının altı çizilmiştir. Araştırma, müfredatların etkili uygulanması için öğretmenlerin organizasyon, zaman yönetimi ve etkili öğrenme ortamı yaratma becerilerinin önemini de göstermektedir. Sonuç olarak, öğretmen görüşlerinin dikkate alınarak müfredatların sürekli olarak gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesinin eğitim sisteminin genel kalitesini yükseltebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: öğretmen, eğitim, müfredat**Teachers' views on the implementation of educational curricula****Abstract**

Education is critical for the development of individuals and societies. Today, education aims to impart knowledge and skills and develop abilities such as critical thinking, creativity and social skills. As essential educational process actors, teachers evaluate whether the curriculum is student-centred, up-to-date and relevant to student needs. In general, it is necessary for curricula to be student-centred and to support interests and skills. This study examines teachers' views on the implementation of educational curricula. The study's primary purpose is to investigate teachers' views on educational curricula in depth and to determine what role these views play in creating and implementing student-centred, up-to-date and effective educational curricula. In this study, the qualitative research method was used. A phenomenological approach was adopted to gain an in-depth understanding of teachers' experiences and perceptions. Face-to-face interviews were conducted with 20 teachers working at different levels in Diyarbakır using an interview form and content analysis method. Teachers focused on the relevance of the curriculum to student needs, its timeliness and student-centeredness. The study emphasises that the curriculum should provide academic knowledge and develop students' critical thinking, creativity and social skills. Teachers stated that the curriculum should support students' interests and abilities and consider technological developments and social changes. They also emphasised that the curriculum should be flexible and adaptable and meet students' individual learning needs. The research also shows the importance of teachers' organisational, time management and practical learning environment creation skills for effective implementation of curricula. As a result, it is concluded that continuous review and improvement of curricula, considering teachers' views, can improve the overall quality of the education system.

Keywords: teacher, education, curriculum¹ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, feritfhm@gmail.com² Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, esrakiliczengin@gmail.com³ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, azz_dnr@hotmail.com⁴ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, woooks@hotmail.com

Giriş

Eğitim, bireylerin ve toplumların gelişimi açısından hayati öneme sahip bir alandır. Günümüz dünyasında eğitim, sadece bilgi ve beceri kazandırmakla kalmayıp, bireylerin kritik düşünme, yaratıcılık ve sosyal beceriler gibi yeteneklerini de geliştirmeyi hedeflemektedir. Eğitim alanındaki akademik çalışmalar, bu süreçlerin nasıl daha etkin hale getirilebileceğine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Örneğin, John Hattie'nin "Visible Learning" adlı çalışması, eğitimde öğretmenin rolünün merkezinde olduğunu ve öğretmen kalitesinin, öğrenci başarısı üzerindeki en güçlü etkiye sahip olduğunu vurgulamaktadır (Hattie, 2008). Ayrıca, Paulo Freire'nin "Pedagogy of the Oppressed" eseri, eğitimin, öğrencilerin pasif bilgi alıcıları olmaktan ziyade aktif katılımcılar olarak ele alınması gerektiğini savunur (Freire, 2009). Bu yaklaşımlar, eğitimin sadece akademik başarıyı değil, aynı zamanda bireylerin toplumsal bilincini ve eleştirel düşünme yeteneklerini de geliştirmesi gerektiğini göstermektedir.

Eğitim müfredatı, öğrencilerin öğrenim süreçlerinde edinmeleri gereken bilgi, beceri ve tutumları belirleyen bir yol haritasıdır. Akademik çalışmalar, müfredatın geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçlerine odaklanarak eğitim kalitesini artırmayı hedeflemektedir. Tyler (2009) tarafından geliştirilen "Basic Principles of Curriculum and Instruction" modeli, müfredat tasarımının temellerini atarken, bu alandaki modern yaklaşımları da etkilemiştir. Tyler'ın modeli, eğitimsel amaçların belirlenmesi, bu amaçlara uygun öğrenme deneyimlerinin seçilmesi, bu deneyimlerin etkin bir şekilde düzenlenmesi ve müfredatın etkinliğinin değerlendirilmesi adımlarını içermektedir (Tyler, 2009). Bununla birlikte, Dewey (1938) gibi düşünürler, müfredatın sadece akademik içerikten ibaret olmadığını, aynı zamanda öğrencilerin toplumsal ve duygusal gelişimlerini de desteklemesi gerektiğini vurgulamışlardır. Dewey, eğitimin öğrencilerin gerçek hayat deneyimleriyle entegre edilmesi gerektiğini savunmuştur. Teknolojinin ve küreselleşmenin etkisiyle, müfredatın sürekli olarak güncellenmesi ve öğrencileri 21. yüzyılın becerileriyle donatması gerekmektedir. Bu bağlamda, Fullan (2015) gibi araştırmacılar, eğitimde yenilikçilik ve değişimin önemini vurgulamış ve müfredatın çağdaş ihtiyaçlara uygun şekilde evrilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Gouëdard ve arkadaşları çalışmalarında, müfredat reformuyla ilgili karmaşıklıkları ve zorlukları tartışmakta ve müfredat geliştirme üzerindeki küresel ve yerel etkileri vurgulamaktadır. Paydaş katılımı, öğretmen uygulamaları ve kaynak tahsisi gibi çeşitli faktörleri dikkate alarak müfredatın uygulanmasına yönelik bütünsel bir yaklaşımın gerekliliğini vurgulamaktadır (Gouëdard, vd., 2020). Bu kaynaklar, eğitim müfredatının tarihsel gelişimini, temel ilkelerini ve modern eğitim ortamında nasıl evrildiğini detaylı bir şekilde ele almaktadır.

Eğitim, toplumun gelişiminde temel bir role sahiptir ve bu sürecin kalitesi, kullanılan müfredatların etkili bir şekilde uygulanmasına bağlıdır. Öğretmenler, sınıflarındaki öğrencilerle doğrudan etkileşimde bulunan ve eğitim sürecinin önemli birer aktörüdür. Eğitim müfredatlarının uygulanması konusundaki görüşleri, genellikle müfredatın öğrenci ihtiyaçlarına uygunluğu, güncelliği ve öğrenci merkezli olup olmaması gibi unsurlara odaklanmaktadır. Ayrıca, müfredatın öğrencilerin ilgi ve becerilerini nasıl desteklediği konusunda da önemli bir bakış açısına sahiptirler. Birçok öğretmen, müfredatın öğrenci merkezli olması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu yaklaşım, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilme, ilgi alanlarını dikkate alma ve öğrenme sürecini etkileşimli hale getirme amacını taşır. Öğretmenler, bu şekilde tasarlanmış müfredatın öğrenci motivasyonunu artırarak daha etkili bir öğrenme ortamı oluşturabileceğini düşünmektedir.

Eğitim sistemi, hızla değişen dünyaya ayak uydurmalıdır. Öğretmenler, müfredatın güncel ve zamanla uyumlu olmasının önemini vurgulamaktadırlar. Teknolojik gelişmeler, toplumsal değişimler ve ekonomik dinamiklere uygun bir müfredatın öğrencileri geleceğe hazırlama açısından kritik olduğunu belirtmektedirler. Her öğrenci farklı öğrenme ihtiyaçlarına sahiptir. Öğretmenler, müfredatın bu farklılıkları göz önünde bulundurarak esnek ve uyarlanabilir olmasını talep etmektedirler. Bireysel farklılıkları dikkate alan müfredatlar, öğrencilerin potansiyellerini maksimum düzeyde kullanabilmelerine olanak tanımaktadırlar.

Amerika’da yapılan bir araştırma; öğretmenlerin genellikle eğitim sistemlerinin uyumsuzluğundan kaynaklanan zorluklarla karşı karşıya kaldığını göstermiştir. Örneğin, çok az sayıda öğretmen, öğrenci öğrenim hedeflerinin açık olduğunu ve öğrenimi modelleyen liderlerden destek aldıklarını bildirmiştir. Eyalet politikası bağlamı, bu uyum üzerinde önemli bir etkiye sahip olup, Louisiana, Massachusetts ve Rhode Island gibi farklı eyaletlerdeki öğretmenler arasında belirgin farklılıklar göstermiştir. Örneğin, Louisiana eyaleti, yüksek kaliteli müfredat materyallerine erişimi ve müfredatla uyumlu mesleki gelişimi destekleyen politikalarıyla daha ileri adımlar atmıştır (Polikoff, vd., 2021).

Etkili müfredat uygulaması için öğretmenlerin davranışsal hedefler belirlemesi, öğretim yöntemlerini stratejik olarak planlaması, sınıf yönetimini etkin bir şekilde yapması ve öğrenme sonuçlarını değerlendirmesi gerekmektedir. Öğretmenlerin aynı zamanda organize olmaları, zaman ve kaynaklarını verimli bir şekilde yönetmeleri, çeşitli paydaşlarla iletişim kurmaları ve etkili bir öğrenme ortamı yaratmaları gerekmektedir. Öğretmen motivasyonu bu süreçte kritik bir rol oynamaktadır. Örneğin, Taylor’un Bilimsel Yönetim Teorisi, uygun maaş ve verimli çalışma koşulları ile motivasyon sağlanabileceğini öne sürerken, Maslow’un İhtiyaçlar Hiyerarşisi, motivasyon için psikolojik ihtiyaçların karşılanması gerektiğini vurgulamaktadır. Dolayısıyla, müfredatların başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlerin iyi motive edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmalar, öğretmenlerin müfredat uygulamasındaki karmaşık rolünü ve hem eğitsel uyum hem de öğretmen motivasyonunu adresleyen destekleyici sistemlerin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Badiako'ya (2019) göre müfredat uygulaması, öğretmen tarafından planlanan ve resmi olarak tasarlanan ders programının öğrencilere verilmek üzere müfredatlara, çalışma planlarına ve derslere dönüştürülmesi anlamına gelir. Bu süreç öğrenenlerde beklenen bir değişimi ortaya çıkarmaktır. Müfredat, öğrencilerin öğretim sürecinin belirtilen hedeflerine ulaşmasını sağlamak için öğrenme deneyimlerinin, konuların ve diğer etkinliklerin seçimini ve organizasyonunu gösteren bir belgedir. Müfredat, bu deneyimleri sağlamanın ve öğrenme çıktılarını değerlendirmenin yöntem ve yollarını önerir. Dolayısıyla müfredat hem öğretmenler hem de öğrenciler için akademik başarıya giden yol haritasıdır. Öğretmenin nereye gitmesi gerektiğini ve öğrencilerle birlikte oraya nasıl ulaşacağını gösteren bir taslak gösterir ve öğretmeni doğru yola yönlendiren bir referans materyali görevi görür. Böylelikle öğrencilerin bir seviyeden diğerine ilerlemesini sağlar. Müfredat, tüm öğrenciler için öğrenme hedeflerini standartlaştırır ve mezuniyette sertifika alınmasını sağlar. Aynı zamanda toplumun herhangi bir zamanda ihtiyaç duyduğu becerileri vurgulayarak öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarını güncelleme bir yoludur. Müfredat aracılığıyla öğrencilerin nasıl var olacakları ve dünyaya anlamlı bir şekilde nasıl katkıda bulunacakları konusundaki bilgileri geliştirilir. Müfredatın tüm bu faydalarını elde etmede öğretmen kilit konumdadır (Badiako, 2019).

Öğretmenlerin eğitim müfredatlarına yönelik görüşleri, eğitim sisteminin kalitesini belirlemede kritik bir rol oynamaktadır. Öğrenci merkezli, güncel ve öğrenci ihtiyaçlarına uygun müfredatlar, öğretmenlerin desteğiyle daha etkili bir öğrenme ortamı sağlayabilir ve toplumun genel eğitim düzeyini yükseltebilir. Bu nedenle, öğretmenlerin görüşleri dikkate alınarak müfredatların sürekli olarak gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi önem taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın temel amacı, öğretmenlerin eğitim müfredatlarına yönelik görüşlerini derinlemesine incelemek ve bu görüşlerin öğrenci merkezli, güncel ve etkili eğitim müfredatlarının oluşturulması ve uygulanmasında nasıl bir rol oynadığını belirlemektir. Araştırma, öğretmen görüşlerinin müfredat tasarımı, uygulaması ve öğrenci başarısına etkilerini analiz ederek, eğitim kalitesini artırmak için müfredatların nasıl iyileştirilebileceğine dair öneriler sunmayı hedeflemektedir. Öğretmenlerin müfredat hakkındaki görüşleri, eğitim süreçlerinin daha etkili ve verimli hale getirilmesinde kritik bir faktördür. Araştırma, öğretmen görüşlerinin eğitim kalitesine olan etkisini anlamak ve bu bilgileri müfredat geliştirmede kullanarak eğitim kalitesini artırmak açısından önemlidir.

Ana Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Bu çalışmanın problem cümlesi “Eğitim müfredatlarının etkinliği ve öğrenci merkezli yaklaşımlar açısından öğretmenlerin bu müfredatlara yönelik görüşleri nelerdir ve bu görüşler eğitim kalitesini nasıl etkilemektedir?” şeklindedir. Alt problemler ise;

1. Öğretmenler, mevcut eğitim müfredatlarının öğrenci ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına ne ölçüde uygun olduğunu nasıl değerlendirmektedirler?
2. Müfredat tasarımı ve uygulamasında öğretmenlerin rolü ve katkısı nasıl görülmektedir ve bu katkı müfredatın etkinliğine nasıl yansımaktadır? Şeklindedir.

Bu problem cümlesi ve alt problemler, araştırmanızın amacını belirginleştirecek ve öğretmen görüşlerinin eğitim müfredatları üzerindeki etkisini derinlemesine incelemenize yardımcı olacaktır.

Yöntem

Bu çalışmada, eğitim müfredatlarının uygulamasına yönelik öğretmen görüşlerini incelemek için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Fenomenolojik bir yaklaşım benimsenerek, öğretmenlerin deneyimlerini ve algılarını derinlemesine anlamaya odaklanılmıştır. Bu yaklaşım, öğretmenlerin müfredat uygulamalarıyla ilgili kişisel ve mesleki deneyimlerini kapsamlı bir şekilde anlamak için idealdir (Creswell, 2003).

Veri Toplama Süreci

Veri toplama süreci, Diyarbakır'daki çeşitli kademelerde ve branşlarda görev yapan 20 öğretmenle yapılan yüz yüze görüşmeleri içermektedir. Bu görüşmeler, öğretmenlerin müfredat uygulamalarına ilişkin görüşlerini, tecrübelerini ve önerilerini detaylı bir şekilde ortaya çıkarmak üzere tasarlanmış açık uçlu soruları içeren bir görüşme formu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların seçimi, araştırmanın amacına uygun olarak çeşitliliği temsil

edecek şekilde yapılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri ve mesleki deneyimleri, araştırmanın bulgularının geniş bir perspektiften değerlendirilmesine olanak tanımaktadır. Bu çeşitlilik, farklı öğretim kademesi ve branşlarındaki öğretmenlerin görüşlerinin kapsamlı bir şekilde incelenmesini sağlamaktadır. Görüşme verileri, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Bu analiz süreci, öğretmenlerin yanıtlarından ortaya çıkan ortak temaları, eğilimleri ve farklılıkları belirlemeyi amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular, eğitim müfredatlarının uygulanmasına yönelik öğretmen görüşlerine dair kapsamlı bir anlayış geliştirmek için kullanılmıştır (Merriam,2013).

Veri Toplama Araçları

Araştırma için veriler, oluşturulan görüşme formu ile öğretmenler yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Öğretmenlere kendi branşlarında müfredatı uygularken hangi yöntemlerin uygulanmasının uygun olacağı şeklinde soru yöneltilmiş ve bu konudaki görüşleri alınmıştır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada Diyarbakır'daki çeşitli kademelerde ve branşlarda görev yapan toplam 20 öğretmenlerle çalışılmıştır. Branş bazında 2 Türkçe Öğretmeni, 1 Fizik Öğretmeni, 2 İngilizce Öğretmeni, 2 Fen Bilimleri Öğretmeni, 2 Müzik Öğretmeni, 2 Matematik Öğretmeni, 1 Kimya Öğretmeni, 1 Tarih Öğretmeni, 1 Coğrafya Öğretmeni, 1 Görsel Sanatlar Öğretmeni, 1 Sınıf Öğretmeni, 1 Sosyal Bilgiler Öğretmeni, 1 Beden Eğitimi Öğretmeni, 1 Teknoloji ve Tasarım Öğretmeni ve 1 Meslek Lisesi Elektrik Bölümü Öğretmeni çalışmaya katılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe kavramına yönelik algıları

Değişken	Kod	Frekans
Cinsiyet	Kadın	11
	Erkek	9
Kıdem	5-10 yıl arası	4
	11-16 yıl arası	12
	16 yıl ve üstü	4
	İlkokul	1
Çalıştığı Kademe	Ortaokul	9
	Lise	10

Tablo 1'de görüldüğü üzere araştırmaya toplam 20 öğretmen katılmıştır. Katılımcıların 11'i kadın, 9'u erkektir. Kıdemlerine göre katılımcıların 4'ü 5-10 yıl arası, 12'si 11-16 yıl arası ve 4'ü 16 yıl ve üstü görev yapmaktadır. Çalıştıkları kademeye göre ise 1 ilkokul öğretmeni, 9 ortaokul öğretmeni ve 10 lise öğretmeni çalışmaya katılmıştır.

Verilerin Analizi

Görüşme formunda sorulara verilen cevaplar düzenlenmiş, ortaya çıkan veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Yöneltilen sorulara verilen cevaplardan elde edilen verilerle önce branş bazında değerlendirme yapılmış, daha sonra genel bir değerlendirme yapılmıştır. Ortak temalar belirlenmiştir. Öğretmenler Ö1, Ö2, ... şeklinde, şeklinde kodlanmıştır.

Bulgular

Bu öğretmen görüşleri derlemesi, farklı öğretmenlerin eğitim müfredatlarına dair derinleşen perspektiflerini yansıtmaktadır. Eğitimciler, kendi alanlarında öğrencilere daha etkili ve anlamlı bir öğrenme deneyimi sunabilmek adına çeşitli öneri ve taleplerde bulunmuşlardır. Bulgular, öğretmenlerin eğitim sürecine yönelik özgün görüşlerini içermekte olup, bu görüşlerin genel bir analizini sunarak eğitim müfredatlarının çeşitlenmesi ve geliştirilmesi için ipuçları sunmaktadır. Aşağıda, öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır. Bu görüşler doğrultusunda ortaya koyduğu ana temalar ve bu temaların öğrenci başarısı ve öğrenme deneyimi üzerindeki potansiyel etkileri detaylı bir şekilde incelenmiştir.

“Türkçe öğretiminde öğrencilere eleştirel düşünme becerileri kazandırmak adına edebi eserlerin analizine daha fazla vurgu yapılması gerektiğini belirtiyor. Bu doğrultuda, öğrencilere edebi eserleri detaylı bir şekilde inceleme ve çeşitli açılardan değerlendirme fırsatları sunularak eleştirel düşünme becerileri geliştirilebilir. Öğrencilere metinler arası bağlantılar kurma ve yorumlama yetenekleri kazandırılabilir.” (Ö1).

“Fizik derslerinde matematikle entegre edilmenin önemine vurgu yaparak soyut konseptlerin fiziksel dünyada nasıl uygulandığını daha iyi anlatmanın gerekliliğini belirtiyor. Bu bağlamda, matematiksel kavramların fizik problemleriyle ilişkilendirildiği gerçek hayattan örnekler ve uygulamalı projeler öğrencilere sunulabilir. Bu, öğrencilerin soyut fizik kavramlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir.” (Ö2).

“İngilizce öğretiminde dijital araçların daha etkili bir şekilde kullanılması gerektiğini belirten Selma Karadeniz, dil becerilerini geliştirmek adına öğrencilere çeşitli dijital platformları kullanma fırsatları sağlanabileceğini ifade ediyor. Bu bağlamda, interaktif dil uygulamaları, çevrimiçi dil değişim programları ve dijital dil öğrenim araçlarıyla öğrencilere dil pratiği imkanları sunulabilir.” (Ö3).

“Fen ve teknoloji derslerinde öğrencilere, doğa bilimleri ve teknolojinin günlük yaşamdaki etkilerini keşfetmeleri için daha fazla fırsat sunulmalıdır. Bu temayı desteklemek adına, öğrencilere fen ve teknolojiye yönelik saha gezileri, pratik deneyimler ve günlük yaşamla ilgili fen ve teknoloji projeleri sunulabilir. Bu, öğrencilerin teorik bilgileri pratiğe dökme yeteneklerini geliştirebilir.” (Ö4).

“Müzik eğitiminde öğrencilere enstrüman çalmayı öğretmenin önemine vurgu yapan Sevim Can, öğrencilere çeşitli enstrümanları kullanarak müzikle daha derin bir bağ kurma imkânı tanınması gerektiğini belirtiyor. Bu bağlamda, öğrencilere enstrüman dersleri, müzik atölyeleri ve grup performansları gibi etkinliklerle müzikle etkileşimlerini artırma şansı verilebilir.” (Ö5).

“Matematik derslerinde oyun ve bulmacaların kullanılmasının, öğrencilerin problem çözme yeteneklerini artırabileceğini belirten Murat Aksoy, bu temaya yönelik olarak matematik oyunları, bulmacalar ve grup çalışmalarıyla öğrencilere interaktif matematik deneyimleri sunulabilir. Bu, öğrencilerin matematikle olan ilişkilerini olumlu yönde etkileyebilir.” (Ö6).

“Kimya derslerinde güvenli laboratuvar uygulamalarına ağırlık verilmesinin öğrencilerin bilimsel yöntemi öğrenmelerine katkı sağlayabileceğini ifade ediyor. Bu bağlamda, öğrencilere laboratuvar deneyimleriyle doğrudan etkileşim fırsatları sunularak teorik bilgilerin pratiğe dönüştürülmesine odaklanılabilir.” (Ö7).

“Tarih derslerinde öğrencilere yerel ve küresel tarih olaylarını bağlamalarına yardımcı olacak etkileşimli öğrenme yöntemlerine ağırlık verilmeli. Ayrıca, tarih bilincini geliştirecek proje tabanlı çalışmalar öğrencilerin tarihle daha derin bir bağ kurmalarını sağlayabilir.” (Ö8).

“Coğrafya derslerinde öğrencilere harita okuma becerileri kazandırmak için interaktif harita uygulamaları ve saha çalışmaları önemlidir. Ayrıca, küresel sorunlarla ilgili bilinçlendirme yapacak projeler öğrencilerin coğrafya konularını daha etkili öğrenmelerine katkı sağlar.” (Ö9)

“Sanat derslerinde öğrencilere farklı sanat akımları ve teknikleri öğretmek, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirebilir. Ayrıca, öğrencilere kendi sanatsal ifadelerini bulmalarına destek olacak özgür projeler ve sergiler düzenlemek önemlidir.” (Ö10).

“İlkokul seviyesindeki öğrencilerin ilgi alanlarına uygun müfredatlarla eğitimi desteklemek, öğrenci merkezli bir öğrenme ortamı oluşturabilir. Bu, öğrencilerin öğrenmeye istekli olmalarını sağlayacak materyaller ve konuların titizlikle seçilmesini gerektirir. Özellikle etkileşimli öğrenme materyalleri kullanılarak ders içeriği daha çekici hale getirilebilir.” (Ö11).

“Sosyal Bilgiler dersinde müfredatın güncel olaylara dayalı olması, öğrencilerin dünya olaylarına daha yakından bağlanmalarını sağlar. Böylece öğrencilerin bilgiye olan ilgileri artar ve ders içeriği daha anlamlı hale gelir. Ayrıca, öğrencilere farklı kültürleri anlama ve değerlendirme fırsatları sunan projelerle müfredat zenginleştirilmelidir.” (Ö12).

“Matematik müfredatı, öğrencilere soyut kavramları somut örneklerle ilişkilendirerek anlatılmalıdır. Bu, öğrencilerin matematikle daha yakın bir ilişki kurmalarına yardımcı olabilir. Ayrıca, matematik derslerinde problem çözme becerilerini geliştirmek adına öğrencilere pratik uygulama imkanları sağlanmalıdır.” (Ö13).

“Fen Bilgisi derslerinde deneylere ve gözlemlere daha fazla vurgu yapılmalı. Öğrencilerin bilimsel düşünce becerilerini geliştirmek için müfredatta pratik uygulamalara daha fazla yer verilmelidir. Bu, öğrencilerin fen konularını somut olarak deneyimlemelerine ve anlamalarına yardımcı olabilir.” (Ö14).

“Sanat ve müzik derslerinde öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirecek projeler ve etkinliklerle müfredat zenginleştirilmelidir. Böylece öğrencilerin sanatı daha derinlemesine anlamaları sağlanabilir. Öğrencilere enstrüman çalmayı öğretmek ve farklı müzik türleriyle tanıştırmak da müfredatın çeşitlendirilmesini destekleyebilir.” (Ö15).

“Beden eğitimi müfredatı, öğrencilerin fiziksel sağlıklarını destekleyecek ve sporu teşvik edecek içerikleri içermelidir. Ayrıca, ekip çalışması ve liderlik becerilerini güçlendirecek aktiviteler önemlidir. Müfredat, öğrencilere çeşitli spor dalları ve fiziksel aktivitelerle tanışma fırsatları sunarak onların sporu sevmelerini teşvik etmelidir.” (Ö16).

“Türkçe derslerinde klasik edebiyat eserlerinin yanı sıra çağdaş eserlere de yer verilmelidir. Öğrencilerin farklı perspektifleri değerlendirmelerini sağlamak için müfredat genişletilmelidir. Ayrıca, yazma becerilerini geliştirmek adına öğrencilere çeşitli yazma projeleri ve etkinlikleri sunmak önemlidir.” (Ö17).

“Yabancı dil öğretiminde iletişime dayalı yöntemlerin benimsenmesi, öğrencilerin dil becerilerini pratikte kullanmalarına yardımcı olabilir. Gerçek hayat durumlarına odaklanan

içerikler öğrenci motivasyonunu artırır. Ayrıca, kültürler arası iletişimi geliştirmek için öğrencilere farklı kültürlerden materyallerle çalışma fırsatları sunulmalıdır.” (Ö18).

“Teknoloji dersleri, öğrencilerin dijital becerilerini güçlendirmeli ve problem çözme yeteneklerini geliştirmelidir. Bu nedenle, müfredat teknolojik gelişmelere paralel olarak güncellenmelidir. Ayrıca, öğrencilere kendi tasarımlarını yapma ve pratik uygulamalarla teknolojiyi daha yakından tanıma fırsatları sunulmalıdır.” (Ö19).

“Meslek liselerinde müfredat, öğrencilere sektöre yönelik pratik bilgiler sunmalı. Staj imkanları ve güncel endüstri standartlarına dayalı müfredatlar, öğrencilerin iş dünyasına daha iyi hazırlanmalarına yardımcı olur. Elektrik bölümü öğrencilerine özel olarak, teknolojinin güncel gelişmelerini içeren projelerle müfredat zenginleştirilebilir.” (Ö20, Meslek Lisesi Elektrik Bölümü Öğretmeni).

Sonuç ve Tartışma

Öğretmen görüşlerine dayalı olarak oluşturulan bu derinlemesine değerlendirme, eğitim müfredatlarının çeşitlendirilmesi ve güçlendirilmesi konusunda önemli ipuçları sunmaktadır. Eleştirel düşünme, matematik-fizik entegrasyonu, dijital dil öğrenimi, fen ve teknoloji pratik deneyimleri, müzik eğitimi, matematik oyunları, kimya laboratuvar uygulamaları, etkileşimli tarih öğrenimi, harita okuma projeleri, görsel sanatlar ve öğrenci merkezli ilköğretim eğitimi gibi çeşitli temalara odaklanan öğretmen görüşleri, eğitimde etkili bir öğrenme ortamı oluşturmanın yollarını ortaya koymaktadır. Müfredat oluşturulurken ve uygulanırken görüşleri alınan öğretilerin verdiği bilgiler doğrultusunda ders bazında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Eleştirel düşünme kazanımları için, edebi eserlerin detaylı analizi için öğrencilere çeşitli eleştirel düşünme stratejileri öğretilmelidir. Metinler arası bağlantılar kurma ve yorumlama becerilerini geliştirmek adına öğrencilere çeşitli metinler sunulmalı ve sınıf içinde tartışmalar ve grup çalışmaları düzenlenerek öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri pratiğe dökülmelidir.

Matematik ve fizik entegrasyonu için, soyut konseptleri somut örneklerle ilişkilendiren uygulamalara ağırlık verilmelidir. Gerçek hayattan matematiksel problemlerle örnekler sunularak öğrencilere matematik-fizik ilişkisi anlatılmalı ve uygulamalı projelerle öğrencilerin soyut kavramları günlük yaşamlarıyla bağdaştırmaları sağlanmalı.

Dijital araçların İngilizce eğitiminde kullanımı için, İngilizce dil becerilerini geliştirmek adına çeşitli dijital platformlar entegre edilmelidir. İnteraktif dil uygulamaları, çevrimiçi dil değişim programları ve dijital dil öğrenim araçları sınıf içinde aktif olarak kullanılmalı ve dijital materyaller aracılığıyla dil pratiği imkanları yaratılmalıdır. İletişime dayalı İngilizce öğretimi için ise iletişime dayalı yöntemlerle İngilizce öğretilmesine ağırlık verilmelidir. Gerçek hayat durumlarına odaklanan içerikler öğrenci motivasyonunu artırabilir. Kültürler arası iletişimi geliştirmek için farklı kültürlerden materyallerle çalışma fırsatları sunulmalıdır.

Fen ve teknoloji eğitiminde pratik deneyimler için, fen derslerinde teorik bilgilerin öğrencilere pratik deneyimlerle aktarılmasına odaklanılmalıdır. Saha gezileri ve günlük yaşamla ilgili fen ve teknoloji projeleri öğrencilere uygulamalı öğrenme fırsatları sunmalıdır. Öğrencilere problem çözme yeteneklerini geliştirebilecekleri projeler ve görevler verilmelidir.

Müzik eğitiminde enstrüman çalma ve grup performansları için, öğrencilere çeşitli enstrümanları kullanarak müzikle etkileşim imkânı sağlayan dersler düzenlenmelidir. Müzik atölyeleri, grup performansları ve proje tabanlı etkinliklerle öğrencilerin yaratıcılıkları desteklenmeli ve müzikle ilgili etkinlikler, öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirecek şekilde tasarlanmalı.

Matematik eğitiminde oyun ve bulmacalar için, matematik oyunları, bulmacalar ve grup çalışmaları ile öğrencilere interaktif matematik deneyimleri yaşatılmalıdır. Soyut konseptleri somut örneklerle ilişkilendiren oyunlar öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde seçilmelidir. Öğrencilere problem çözme becerilerini geliştirmeleri adına interaktif oyunlarla pratik yapma fırsatları sunulmalıdır.

Kimya eğitiminde güvenli laboratuvar uygulamaları için, öğrencilere güvenli laboratuvar uygulamalarını öğretmek amacıyla detaylı bir müfredat oluşturulmalıdır. Laboratuvar deneyimleri, teorik bilgilerin pratiğe dökülmesi için düzenli olarak yapılmalı ve öğrencilere laboratuvar ekipmanları ile etkileşim kurarak bilimsel yöntemi öğrenme fırsatları tanınmalıdır.

Tarih eğitiminde etkileşimli öğrenme ve proje tabanlı çalışmalar için, etkileşimli öğrenme yöntemleri, sınıf içi tartışmalar ve projelerle tarih derslerine dinamizm katılmalıdır. Projeler, öğrencilere yerel ve küresel tarih olaylarına bireysel bağlamda yaklaşma şansı vermelidir. Ders içeriği, öğrencilere farklı kültürleri anlama ve değerlendirme fırsatları sunacak şekilde tasarlanmalıdır.

Coğrafya eğitiminde harita okuma ve bilinçlendirme projeleri için, harita okuma becerilerini kazandırmak için interaktif harita uygulamaları ve saha çalışmaları düzenlenmelidir. Coğrafya konularını güncel sorunlarla ilişkilendiren projeler öğrencilere konuları daha etkili öğrenme fırsatı sunmalı ve projeler, öğrencilere küresel sorunlara çözüm arama ve bilinçlendirme yapma şansı vermelidir.

Görsel sanatlar eğitiminde farklı sanat akımları ve özgür projeler için, sanat derslerinde farklı sanat akımları ve teknikleri öğretmek için öğrencilere çeşitli sanat eserleri tanıtılmalıdır. Öğrencilere kendi sanatsal ifadelerini bulma şansı vermek adına özgür projeler ve sergiler düzenlenmelidir. Sanat etkinlikleri, öğrencilerin yaratıcılıklarını serbestçe ifade edebilmelerini desteklemelidir.

Öğrenci merkezli ilköğretim için, ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin ilgi alanlarına uygun müfredatlar geliştirilmelidir. Eğitim materyalleri, öğrenci merkezli öğrenmeyi teşvik edecek şekilde seçilmelidir. Ders içeriği, etkileşimli öğrenme materyalleri kullanılarak daha çekici ve katılımcı hale getirilmelidir.

Sosyal bilgiler eğitiminde güncel olaylara dayalı ve kültürler arası projeler için, müfredat, güncel olaylara dayalı içeriklerle zenginleştirilmelidir. Sosyal Bilgiler dersleri, öğrencilere farklı kültürleri anlama ve değerlendirme fırsatları sunacak projelerle desteklenmelidir. Eğitim materyalleri, öğrencilerin dünya olaylarına yakından bağlanmalarını sağlayacak şekilde seçilmelidir.

Teknoloji eğitiminde dijital beceriler ve uygulamalı projeler için, teknoloji dersleri, öğrencilerin dijital becerilerini güçlendirmeli ve problem çözme yeteneklerini geliştirmelidir. Müfredat, teknolojik gelişmelere paralel olarak düzenli olarak güncellenmelidir. Öğrencilere kendi

tasarımlarını yapma ve pratik uygulamalarla teknolojiyi daha yakından tanıma fırsatları sunulmalıdır.

Meslek liselerinde müfredatın iş dünyasına yönelik öğrencileri daha iyi hazırlamak üzere şekillendirilmesi gerekmektedir. Müfredatın güncel endüstri standartlarına dayalı olması, öğrencilerin en yeni teknolojik gelişmeleri takip etmelerine olanak tanır. Böylece mezun olduklarında sektördeki güncel ihtiyaçlara uygun bir bilgi birikimine sahip olabilirler. Öğrencilerine yönelik teknolojinin güncel gelişmelerini içeren projelerle müfredatın zenginleştirilmesi, öğrencilerin sektöre damgasını vuracak inovatif projeler geliştirmelerine olanak tanır. Bu, öğrencilerin rekabet avantajını artırabilir. Elektrik sektöründeki firmalar ve endüstri profesyonelleri ile iş birliği yaparak staj ve projeler için iş dünyası ile entegrasyon sağlamak, öğrencilere sektör içinde güçlü ağlar kurma ve mentorluk fırsatları sunabilir.

Her dersin müfredatı öğrenci merkezli olmalı, öğrencilerin ilgi alanlarına ve ihtiyaçlarına uygun içeriklerle zenginleştirilmelidir. Müfredat, teorik bilgilerin ötesine geçerek öğrencilere uygulama fırsatları sunmalıdır. Pratik deneyimler, öğrencilerin konuları daha iyi anlamalarına katkı sağlayabilir. Dijital araçlar, her dersin müfredatında etkili bir şekilde kullanılmalıdır. Öğrencilere çeşitli dijital platformlar üzerinden interaktif öğrenme fırsatları tanınmalı. Müfredat, farklı öğrenme stillerini ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde çeşitlendirilmelidir. Aynı zamanda, dersler arasında bütünlük sağlanarak öğrencilere geniş bir perspektif sunulmalıdır. Her dersin müfredatında kritik düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik stratejilere vurgu yapılmalıdır. Öğrencilere eleştirel düşünme alışkanlıkları kazandırılmalıdır. Konular, öğrencilerin günlük yaşamlarıyla bağdaştırılarak daha anlamlı hale getirilmelidir. Soyut konseptler, gerçek hayat örnekleri ile ilişkilendirilmelidir. Müfredat, öğrencilere ekip çalışması ve iletişim becerilerini güçlendirecek etkinliklere odaklanmalıdır. Bu, öğrencilerin sosyal yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Müfredat, hızla değişen dünya koşullarına uyum sağlamak için düzenli olarak gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir. Dersler, kültürler arası farkındalığı artırmaya yönelik içerikler içermelidir. Bu, öğrencilerin küresel perspektif kazanmalarına yardımcı olabilir. Müfredat, sadece sınavlara dayalı değil, aynı zamanda proje tabanlı, performans değerlendirmeleri gibi çeşitli değerlendirme yöntemlerini içermelidir. Öğrencilerin farklı yeteneklere ve ilgi alanlarına saygı gösteren bir müfredat tasarlanmalıdır. Her öğrenciye farklı öğrenme yolları sunulmalıdır. Fen ve diğer uygulamalı derslerde güvenli laboratuvar uygulamalarına vurgu yapılmalıdır. Öğrencilerin deneyim yoluyla öğrenmelerine fırsat tanınmalıdır. Müfredat, farklı öğrenci profillerini kapsayacak şekilde tasarlanmalıdır. Engelli öğrenciler, dil öğrenimi zorlukları olanlar gibi farklı ihtiyaçlara sahip öğrenciler için destekleyici materyaller içermelidir. Sanat ve müzik gibi alanlara ağırlık verilmelidir. Öğrencilere yaratıcılıklarını ifade etme ve geliştirme şansı tanınmalıdır. Müfredat, öğrencilere sürdürülebilirlik ve toplumsal sorumluluk konularında farkındalık kazandırmalıdır. Bu, öğrencilerin sosyal ve çevresel konularda duyarlı bireyler olmalarına yardımcı olabilir.

Bu konuda yapılan bazı çalışmaların sonuçları da şu şekildedir. Herodotou ve arkadaşları (2019) çalışmalarında, eğitimdeki yenilikçi pedagojilerin seçimine yönelik entegre bir çerçeve önermektedir. Öğretim ve öğrenme yollarının etkinliği, yirminci yüzyıl becerilerinin geliştirilmesi ve yenilikçi pedagoji unsurlarının önemi vurgulamaktadır (Herodotou, vd., 2019).

Law (2023) çalışmasında, müfredat değişikliği ve yeniliklerinin karmaşık ve çok yönlü bir çaba olduğunu belirtmektedir. Öğretim elemanlarının katılımının, zaman tahsisinin ve eğitimciler tarafından desteklenmenin başarı için anahtar faktörler olduğu vurgulamaktadır (Law,2023).

Istance (2019) çalışmasında, eğitim sistemlerinde pedagojik yeniliklerin geliştirilmesinin önemini vurgulanmaktadır. Yirminci yüzyıl becerilerinin, özellikle iş birliği, yaratıcılık ve yenilik gibi becerilerin geliştirilmesinin, pedagojik yöntemlerle içsel olarak gerçekleşmesi gerektiğine dikkat çekmiştir (Istance, 2019). Herodotou ve arkadaşları, yenilikçi pedagojilere odaklanırken, Law müfredat değişiklikleri ve yeniliklerinin karmaşıklığına vurgu yapmaktadır. Istance ise pedagojik yeniliklerin yirminci yüzyıl becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir rol oynadığına vurgu yapmaktadır. Bu çalışmalarda öğrenci merkezli, uygulamalı öğrenme, teknoloji entegrasyonu ve eleştirel düşünme gibi evrensel temalara vurgu yapılmaktadır. Ayrıca, eğitim müfredatının sürekli gözden geçirilmesi, güncellenmesi ve çeşitli değerlendirme yöntemlerinin kullanılması gerekliliğini, ortak bir tema olan müfredatın öğrenci merkezli, uygulamalı ve eleştirel düşünmeyi teşvik eden bir şekilde tasarlanması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu da yaptığımız çalışmada da aynı sonuçların ortaya çıktığını göstermektedir.

Bu sonuçlar, müfredatın her ders için öğrenci merkezli, uygulamalı, eleştirel düşünmeyi teşvik eden ve güncel dünya ile entegre bir şekilde tasarlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, müfredatın sürekli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesi, öğrencilere çeşitli değerlendirme yöntemleri sunulması, kültürler arası farkındalığın artırılması ve sürdürülebilirlik konularının dahil edilmesi, eğitim sisteminin geleceğe daha iyi hazırlanmasına katkı sağlayabilir. Bu önerilere uyulması, öğrencilerin farklı öğrenme stilleri ve ihtiyaçlarına daha etkili bir şekilde yanıt verilmesine olanak tanıyabilir ve onları sadece sınavlara değil, aynı zamanda hayata daha iyi hazırlayabilir.

Referans

- Bediako, S. (2019). Models and concepts of curriculum implementation, some definitions and influence of implementation. *Unpublished Manuscript, University of Cape Coast*.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage publications.
- Dewey, J. (1938). Experience and education: Kappa Delta Pi. *International Honor Society in Education*.
- Edu, G.O. ve Sanda, A. (2021). Temel Okul Müfredatının Etkili Uygulanması: Öğretmenin Rolü Motivasyon Faktörleri. *Prestige Eğitim Dergisi*, Cilt. 4, Sayı 1.
- Freire, P. (2009). From pedagogy of the oppressed. *Race/ethnicity: multidisciplinary global contexts*, 2(2), 163-174.
- Fullan, M. (2015). *The new meaning of educational change*. Teachers college press.
- Gouëdard, P., Pont, B., Hyttinen, S. & Huang, P. (2020). Curriculum reform: A literature review to support effective implementation. 10.1787/efe8a48c-en.
- Hattie, J. (2008). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. routledge.

Herodotou, C., Sharples, M., Gaved, M., Kukulska-Hulme, A., Rienties, B., Scanlon, E., & Whitelock, D. (2019). Innovative pedagogies of the future: An evidence-based selection. In *Frontiers in Education* (Vol. 4, p. 113). Frontiers Media SA.

Istance, D. (2019). Approaches to pedagogical innovation and why they matter.

Law, M. Y. (2022). A Review of Curriculum Change and Innovation for Higher Education. *Journal of Education and Training Studies*, 10(2), 16.

Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. Nobel.

Polikoff, M., Wang, E. ve Kaufman, J. (2021). Tutarlı Bir Müfredat. Erişim Adresi: <https://www.edweek.org/teaching-learning/opinion-the-overlooked-support-teachers-are-missing-a-coherent-curriculum/2021/03>. Erişim Tarihi: 15.12.2023.

Tyler, R. W. (2009). Basic principles of curriculum and instruction. *The curriculum studies reader*, 69-77.